

גיד הנשה פרק שביעי חולין

דליכא למאן דלמך אפילו נפל סם קיטון של מים לבסוף רחוק
ההיתר כאלו אינו ושאר מים רבים עליו ומבטלין אותו ולא אמר
שיין עלמו של היתר נעשה חיבור ליחשב כאלו הוא יין נסך ולתקן
מן המים כדי לבטל כל היין. וגימור ^לל דהסם מיירי כגון שלא היה

אפילו חימא לא קדם וסלקו הוי מין ומינו
ודבר אחר *וכל מין ומינו ודבר אחר סלק
את מינו כמי שאינו ושאיין מינו רבה עליו
ומבטלו: **ברתני** *נוהג בטהרה ואינו נוהג
בטמאה רבי יהודה אומר אף בטמאה אמר
ר' יהודה והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה
ועדיין בהמה טמאה מותרת להן אמרו לו
בסיני נאמר אלא ישנכתב במקומו: **גמ** וסבר
ר' יהודה איסור חל על איסור והתניא ר'
יהודה אומר *יכול תהא נבלת עוף טמא
מטמא בגדים בבית הכליעה תלמוד לומר
נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה ^{מייקת}מייקת

עם יין נסך כדי ליתן טעם בשל היתר
צבור ולא נאסר אלא ע"י כל שהוא
וכיון דלא הוי אלא מטמא לא אמרינן
חתיכה עגמה נעשית נבלה כדפרישית
לעיל אע"ג דלא דמי לעיל לא אמרינן
אלא לענין שלא תאסור האמרות אבל
היא עגמה נאסרה במשהו וכיון
שנאסרה אסורה לעולם למ"ד (לקמן
דף קמ"ו) אפשר לסוחטו אסור ומ"מ
יש לומר דההוא דשרי בע"ז ^אאפילו
נפלו המים לבסוף ^אאסור אפשר
לסוחטו מותר והיה מותר כמו כן
חתיכה עגמה ומדקאמר הסם נפל
חמרא דהתיירא בגו מילא דליסורא
כ"ט וכי ליכא כ"ט שרי אין רחיה
לפירוש דליכא למימר דליירי כגון
שנפל כל היתר צבת אחת שנכבטל
לאלתר האיסור אבל אם לא נפל צבת
אחת ראשון ראשון נעשה איסור (ב'
ועושה יין נסך לחומר הבח אחריו
כדפרישית בפרק כסויה הדס (לעיל פ"ו*)
ולפי פירוש רבינו אפרים וה"ל יוחא
מה שזוה הכתוב להגעיל כלי מדין
דהשתא יורה גדולה שאי אפשר
להגעיל בתוך כלי אחר היכי משתירא
הא אין צמים ס' לבטל האיסור ואי
שיחזור ומגעילה בשניה והלא הניס
הראשונים נעשו נבלה וחוזרין וחוזרין
ואי לא נעשו אלא בחיבור עלמו
יחא דזוה אין לומר דכשתין בת יומא
מגעילין אותה דהא לא אסרה תורה
אלא קדרה בת יומא ואין רחיה גמורה
מחא דליכא למימר דלא אמרה
תורה להגעיל אלא כלים קטנים בתוך
כלי גדול שיהיה צמים ששים כדי
לבטל האיסור וכתב רבינו יהודה
דנראה לר"י להחמיר בדבר כיון דאין
רחיה בצורה: **הק"ו** מין ומינו ודבר
אחר כו' - אומר רשב"ס דכמו שקרין
שיהיה ברובט כדי לבטל החתיכה
דליסור כך לריך נמו שיהיה ס'
בחתיכה של היתר לבטל מן הרובט
כשיעור ב' החתיכות דמיון שנבלע
הרובט בחתיכה האיסור נעשה נבלה
וכשנפלט אחריו כן מומנה אסור שאר
הרובט מפני שהוא מינו דהכי אמרינן

הגהות ה"ה
(ח) תורה (נ"ט) בשקס
וכי יסבור אפשר לטמא
ומותר - ק"ל הא מלא
דחא מעמיה ע"ז הוא
ר"י דסבר במשפט
דאפשר לסוחטו אסור:

[ד"ס חולין]

גליון הש"ס
תוס' ד"ה (נ"ט) בשקס
וכי יסבור אפשר לטמא
ומותר - ק"ל הא מלא
דחא מעמיה ע"ז הוא
ר"י דסבר במשפט
דאפשר לסוחטו אסור:

הגהות מהרי"ר
לנ"א
[א] תורה (נ"ט) בשקס
וכי יסבור אפשר לטמא
ומותר - ק"ל הא מלא
דחא מעמיה ע"ז הוא
ר"י דסבר במשפט
דאפשר לסוחטו אסור:
וה"ל:

אפילו חימא לא קדם וסלקו הוי מין ומינו
ודבר אחר *וכל מין ומינו ודבר אחר סלק
את מינו כמי שאינו ושאיין מינו רבה עליו
ומבטלו: **ברתני** *נוהג בטהרה ואינו נוהג
בטמאה רבי יהודה אומר אף בטמאה אמר
ר' יהודה והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה
ועדיין בהמה טמאה מותרת להן אמרו לו
בסיני נאמר אלא ישנכתב במקומו: **גמ** וסבר
ר' יהודה איסור חל על איסור והתניא ר'
יהודה אומר *יכול תהא נבלת עוף טמא
מטמא בגדים בבית הכליעה תלמוד לומר
נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה ^{מייקת}מייקת
שיאסורו משהו בל תאכל נבלה ^זיצא זה
שאין איסורו משהו בל תאכל נבלה אלא
משהו בל תאכל טמאה וכי חימא קסבר אין
בגידין בנותן טעם ובטמאה נמי איסור גיד
איכא איסור טמאה ליכא וסבר ר' יהודה
אין בגידין בנותן טעם והתניא *האוכל גיד
הנשה של בהמה טמאה ר' יהודה מריב
ישתים ור"ש יפטר לעולם קסבר יש בגידין
בנותן טעם וקסבר נוהג בשליל דאיסור גיד
ואיסור טמאה בהדי הדדי קארו ומי מצית
אמרת נוהג בשליל והתנ *נוהג בשליל ר'
יהודה אומר אינו נוהג בשליל וחלבו מותר
הני מילי גבי טהורה דרהמנא אמר ^{בל}בל
בבהמה תאכלו אבל בטמאה נוהג ומי
מצית אמרת דתרייהו בהדי הדדי קארו
והתנ *על אלו טומאות הגזיר מגלח על
המת ועל בוית מן המת וקשיא לן על בוית
מן המת מגלח על המת כולו לא כ"ש
וא"ר יוחנן לא נצרכא אלא לנפל שלא
נתקשרו אבריו בגידין אלמא איסור טמאה
קדים אע"ג דאיסור טמאה קדים אתי איסור
גיד הייל עליה *שבין איסורו נוהג בבני נח
דיקא נמי דקתני א"ר יהודה והלא מבני
יעקב נאסר גיד הנשה ועדיין בבהמה טמאה
מותרת להם גופא *האוכל גיד הנשה ישל
בהמה טמאה רבי יהודה כחייב שתים
ורבי

אפילו חימא לא קדם וסלקו הוי מין ומינו
ודבר אחר *וכל מין ומינו ודבר אחר סלק
את מינו כמי שאינו ושאיין מינו רבה עליו
ומבטלו: **ברתני** *נוהג בטהרה ואינו נוהג
בטמאה רבי יהודה אומר אף בטמאה אמר
ר' יהודה והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה
ועדיין בהמה טמאה מותרת להן אמרו לו
בסיני נאמר אלא ישנכתב במקומו: **גמ** וסבר
ר' יהודה איסור חל על איסור והתניא ר'
יהודה אומר *יכול תהא נבלת עוף טמא
מטמא בגדים בבית הכליעה תלמוד לומר
נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה ^{מייקת}מייקת
שיאסורו משהו בל תאכל נבלה ^זיצא זה
שאין איסורו משהו בל תאכל נבלה אלא
משהו בל תאכל טמאה וכי חימא קסבר אין
בגידין בנותן טעם ובטמאה נמי איסור גיד
איכא איסור טמאה ליכא וסבר ר' יהודה
אין בגידין בנותן טעם והתניא *האוכל גיד
הנשה של בהמה טמאה ר' יהודה מריב
ישתים ור"ש יפטר לעולם קסבר יש בגידין
בנותן טעם וקסבר נוהג בשליל דאיסור גיד
ואיסור טמאה בהדי הדדי קארו ומי מצית
אמרת נוהג בשליל והתנ *נוהג בשליל ר'
יהודה אומר אינו נוהג בשליל וחלבו מותר
הני מילי גבי טהורה דרהמנא אמר ^{בל}בל
בבהמה תאכלו אבל בטמאה נוהג ומי
מצית אמרת דתרייהו בהדי הדדי קארו
והתנ *על אלו טומאות הגזיר מגלח על
המת ועל בוית מן המת וקשיא לן על בוית
מן המת מגלח על המת כולו לא כ"ש
וא"ר יוחנן לא נצרכא אלא לנפל שלא
נתקשרו אבריו בגידין אלמא איסור טמאה
קדים אע"ג דאיסור טמאה קדים אתי איסור
גיד הייל עליה *שבין איסורו נוהג בבני נח
דיקא נמי דקתני א"ר יהודה והלא מבני
יעקב נאסר גיד הנשה ועדיין בבהמה טמאה
מותרת להם גופא *האוכל גיד הנשה ישל
בהמה טמאה רבי יהודה כחייב שתים
ורבי

אין נוסג בשליל ועל כרחק איסור טומאה חל על השליל שהרי כל
יזקרו טומאה לאיסור גיד אינו חל עד שגולד והכי חיל לאיסור
טומאה: **כל צבטה** *ואפילו חלבו וגידו דמהאי קרא נפקא לן היתר
שליל בשחיטת האם בפרק בהמה המקשה (לעיל ס"ג): **הנוגד מגלה**
אם האהיל עליהם נטמא מרו דכתיב (במדבר) והימים הראשונים
יפלו ומגלה וחוזר ומוטה כדכתיב וגלת ראשו ביום טהרה:
שלא נקשרו - דליכא עדיין כוית בשר בטויה וכיון דלחיה
שלם מטמא בזהל אלמא תמלה גורין אברים קודם לגידין
וע"מ סם טומאה קדים חיל עלייהו: **ומשני אע"ג דאיסור**
טומאה קדים אתי איסור גיד וחייל עליה - שכן איסור תמור הוא יוד
בו כח לחול על אחרים ומהו מומנה שנהג בבני נח לר' יהודה
דרתנן והלא מבני יעקב כו': **דיקא נמי** - דטעמא דרבי יהודה משום
האי טעמא הוא מדיילף מבני יעקב דקודם מתן תורה בני נח הוו:
ה"ל

לקמן קד מומנה כג'

[צמים פט'] נדה מב
ע"פ

[פסחים כ"ג]

לעיל פט:

ג"ז סם: גזיר מע:

עיי' רש"ל ורש"ף

[לעיל ז' לקמן ק"ג]

פסחים כ"ג

רבינו גרשום
אפי' לא קדם ויזילקו
כלומר אפי' לא קדם
וילקו אם אינו נותן
טעם בחתיכות וברוב
הוא מין ומינו ודבר
אחר רובט זהו דבר אחר
ושאינו מינו רבה עליו
כלומר אם אינו נותן
טעם ברובט: וסבר ר'
יהודה איסור חל על
איסור כלומר איסור
(טומאה) [גיד] חל על
איסור (גיד) [טומאה]
כלומר שפתחילה נאסר
גיד הנשה ולבסוף
נאסרה להבטוי בהמה
טמאה ואתי איסור
בהמה טמאה חל על
איסור גיד דיקא נמי
דקתני והלא מבני יעקב
נאסר גיד הנשה כו'
כלומר דמשום חובת
דאיסורו נוהג בבני נח
דייל איסור טמאה:

אין נוסג בשליל ועל כרחק איסור טומאה חל על השליל שהרי כל
יזקרו טומאה לאיסור גיד אינו חל עד שגולד והכי חיל לאיסור
טומאה: **כל צבטה** *ואפילו חלבו וגידו דמהאי קרא נפקא לן היתר
שליל בשחיטת האם בפרק בהמה המקשה (לעיל ס"ג): **הנוגד מגלה**
אם האהיל עליהם נטמא מרו דכתיב (במדבר) והימים הראשונים
יפלו ומגלה וחוזר ומוטה כדכתיב וגלת ראשו ביום טהרה:
שלא נקשרו - דליכא עדיין כוית בשר בטויה וכיון דלחיה
שלם מטמא בזהל אלמא תמלה גורין אברים קודם לגידין
וע"מ סם טומאה קדים חיל עלייהו: **ומשני אע"ג דאיסור**
טומאה קדים אתי איסור גיד וחייל עליה - שכן איסור תמור הוא יוד
בו כח לחול על אחרים ומהו מומנה שנהג בבני נח לר' יהודה
דרתנן והלא מבני יעקב כו': **דיקא נמי** - דטעמא דרבי יהודה משום
האי טעמא הוא מדיילף מבני יעקב דקודם מתן תורה בני נח הוו:
ה"ל

גיד הנשה פרק שביעי חולין

קא

עין משפט
נר מצוה

ה"ג מה נפסק אי קסבר איסור חל על איסור ליחייב נמי משום גיד ואי אין איסור חל על איסור ליחייב משום טומאה דקדים ואי קסבר אין בגידין כניט ליחייב משום גיד - כלומר ואי אין בגידין כניט ומש"ה פטור משום טומאה ליחייב משום גיד דהא ליכא למיפטריה הכא משום דחין איסור תורה אור

ורבי שמעון פוטור מאי קסבר אי קסבר איסור חל על איסור ליחייב נמי משום גיד אי אין איסור חל על איסור ליחייב משום טומאה דקדים ואי קסבר אין בגידין כניט ליחייב משום גיד - כלומר ואי אין בגידין כניט ומש"ה פטור משום טומאה ליחייב משום גיד דהא ליכא למיפטריה הכא משום דחין איסור תורה אור

חל על איסור דהא ליכא טומאה : אמר רבא לעולם קסבר אין בגידין כניט - לפיכך אין כאן טומאה ומשום גיד נמי ליכא דקסבר אינו נוהג בטומאה וטעמא לאו משום דחין איסור חל על איסור אלא דמעטיה קרא כהדיא דאמר קרא כו' : ה"ג אמר רב יהודה אמר רב האוכל גיד הנשה של נבלה ר"מ מחייב ששים כו' ומודים חכמים באוכל גיד של עונה - דמחיר [ח] איסורה או של שור הנסקל ומאי מומרייהו שאסורין בהנאה : דמחייב ששים - וטעמא כדמפרש : ומאן האי נהא - חכמים : דבאיסור כולל איסור חל על איסור לית ליה ואיסור כולל באיסור חמור איס ליה - ה"ג והיינו פירושא איסור גיד חל משוגלדה וקודם שנתגבלה גידה גידה אסור ובשרה מותר וכשתגבלה נאסר אף בשרה ואת"ג דקם כבלה ה"ל למיחל נמי על גיד משום טעמא דכולל שהוא כולל את הבשר עמו ליאסר ואיכא למימר אפילו למאן דאמר אין איסור חל על איסור האי איסור כבלה חיל דמגו חילי אבשר דהוה מותר חיל נמי אגיד שכולו עם הבשר אפ"ה אמרו רבנן דלא חילי : ואיסור כולל באיסור חמור איס ליה - והיכא דאיסור אחרון איס ליה חילי כולל ומוסף כגון עולה או שור הנסקל דמטיקרא כשגולדה היה גידה אסור ובשרה מותר הקדשה או גנחה נאסר אף בשרה הרי זה כולל והגיד הוא מתחלה היה אסור באכילה ומותר בהנאה וכשהקדים חל עליו איסור הקדש לאוסרו בהנאה שאין כאן איסור חל על איסור שמה ששיר הראשון מוסף השני וכי היכי דחיל עליה עם הקדש לאוסרו בהנאה על כרחך חל עליו אף באכילה שאם אכלו יחייב ששים

[לקמן קינן קודי קטוי יבמות לבי הדושי עמי סנהדרין פלי כתיבת דרי יד בני מעילה עוז]

זכמים קי

[עם קפי]
[עם ע"כ כל הסוגיא]

ורבי שמעון פוטור מאי קסבר אי קסבר איסור חל על איסור ליחייב נמי משום גיד אי אין איסור חל על איסור ליחייב משום טומאה דקדים ואי קסבר אין בגידין כניט ליחייב משום גיד - כלומר ואי אין בגידין כניט ומש"ה פטור משום טומאה ליחייב משום גיד דהא ליכא למיפטריה הכא משום דחין איסור תורה אור

חל על איסור דהא ליכא טומאה : אמר רבא לעולם קסבר אין בגידין כניט - לפיכך אין כאן טומאה ומשום גיד נמי ליכא דקסבר אינו נוהג בטומאה וטעמא לאו משום דחין איסור חל על איסור אלא דמעטיה קרא כהדיא דאמר קרא כו' : ה"ג אמר רב יהודה אמר רב האוכל גיד הנשה של נבלה ר"מ מחייב ששים כו' ומודים חכמים באוכל גיד של עונה - דמחיר [ח] איסורה או של שור הנסקל ומאי מומרייהו שאסורין בהנאה : דמחייב ששים - וטעמא כדמפרש : ומאן האי נהא - חכמים : דבאיסור כולל איסור חל על איסור לית ליה ואיסור כולל באיסור חמור איס ליה - ה"ג והיינו פירושא איסור גיד חל משוגלדה וקודם שנתגבלה גידה גידה אסור ובשרה מותר וכשתגבלה נאסר אף בשרה ואת"ג דקם כבלה ה"ל למיחל נמי על גיד משום טעמא דכולל שהוא כולל את הבשר עמו ליאסר ואיכא למימר אפילו למאן דאמר אין איסור חל על איסור האי איסור כבלה חיל דמגו חילי אבשר דהוה מותר חיל נמי אגיד שכולו עם הבשר אפ"ה אמרו רבנן דלא חילי : ואיסור כולל באיסור חמור איס ליה - והיכא דאיסור אחרון איס ליה חילי כולל ומוסף כגון עולה או שור הנסקל דמטיקרא כשגולדה היה גידה אסור ובשרה מותר הקדשה או גנחה נאסר אף בשרה הרי זה כולל והגיד הוא מתחלה היה אסור באכילה ומותר בהנאה וכשהקדים חל עליו איסור הקדש לאוסרו בהנאה שאין כאן איסור חל על איסור שמה ששיר הראשון מוסף השני וכי היכי דחיל עליה עם הקדש לאוסרו בהנאה על כרחך חל עליו אף באכילה שאם אכלו יחייב ששים

צ"א א ב מיי"ח סתמולכות מחבלות אסורות הלכה ו : [פסחים לו.]
צ"ג א מיי"ח סתמולכות פסולי המוקדשין הלכה ו :

[עין חומי זכמים כו. ד"ה אלא]

שימה מקובצת
[ח] דחברי איסוריה או של שור : כ [ח] דאמרינן בפ' אמרו לו : כ"ב ע"ה חומי שבעות דף כו ע"ב ועין פ"ה רש"י ז"ל ע"ה :

הגהות הב"ח
[ח] חומי ד"ה בענינה וכו' כמחוללת אשמתא :

[וע"ה חומי סנהדרין פנז ד"ה פסע לו זכמים קפי ד"ה סוין]
כ"ב ע"ה חומי שבעות דף כו ע"ב ועין פ"ה רש"י ז"ל ע"ה :

הגהות מבר"ב
רנשבבור
[א] כ"ב איסור כולל באיסור חמור איס ליה - ה"ג ע"ה כ"ב ע"ה חומי שבעות דף כו ע"ב ועין פ"ה רש"י ז"ל ע"ה :

הגהות מבר"ב
רנשבבור
[א] כ"ב איסור כולל באיסור חמור איס ליה - ה"ג ע"ה חומי שבעות דף כו ע"ב ועין פ"ה רש"י ז"ל ע"ה :

ואת"ג דבאכילה אסור ועומד היה ואין איסור חל על איסור חל על איסור ליחייב נמי משום גיד ואי אין איסור חל על איסור ליחייב משום טומאה דקדים ואי קסבר אין בגידין כניט ליחייב משום גיד - כלומר ואי אין בגידין כניט ומש"ה פטור משום טומאה ליחייב משום גיד דהא ליכא למיפטריה הכא משום דחין איסור תורה אור

ואת"ג דבאכילה אסור ועומד היה ואין איסור חל על איסור חל על איסור ליחייב נמי משום גיד ואי אין איסור חל על איסור ליחייב משום טומאה דקדים ואי קסבר אין בגידין כניט ליחייב משום גיד - כלומר ואי אין בגידין כניט ומש"ה פטור משום טומאה ליחייב משום גיד דהא ליכא למיפטריה הכא משום דחין איסור תורה אור

צ"א א ב מיי"ח סתמולכות מחבלות אסורות הלכה ו : [פסחים לו.]
צ"ג א מיי"ח סתמולכות פסולי המוקדשין הלכה ו :
[עין חומי זכמים כו. ד"ה אלא]
שימה מקובצת [ח] דחברי איסוריה או של שור : כ [ח] דאמרינן בפ' אמרו לו : כ"ב ע"ה חומי שבעות דף כו ע"ב ועין פ"ה רש"י ז"ל ע"ה :
הגהות הב"ח [ח] חומי ד"ה בענינה וכו' כמחוללת אשמתא :
הגהות מבר"ב רנשבבור [א] כ"ב איסור כולל באיסור חמור איס ליה - ה"ג ע"ה כ"ב ע"ה חומי שבעות דף כו ע"ב ועין פ"ה רש"י ז"ל ע"ה :
הגהות מבר"ב רנשבבור [א] כ"ב איסור כולל באיסור חמור איס ליה - ה"ג ע"ה חומי שבעות דף כו ע"ב ועין פ"ה רש"י ז"ל ע"ה :
צ"א א ב מיי"ח סתמולכות מחבלות אסורות הלכה ו : [פסחים לו.]
צ"ג א מיי"ח סתמולכות פסולי המוקדשין הלכה ו :

